

ישיבת בני"ע "גבעת שמואל"

מידעון

בס"ד, ב' טבת תשפ"ה, פרשת ויגש

דברי פתיחה

הרב שרגא פרוכטר, ראש הישיבה

ומחוצה לה.

ימי גיבוש לקראת
המחזור הבא -

מחזור ל"א בישיבתנו. היום ואתמול נערכו ימי גיבוש לבני כיתות ו' מגב"ש וממקומות נוספים במרכז. ב"ה הגיעו מאות תלמידים. הבנים קיבלו ממני שיעור קצר, מידע רב על הישיבה, הבנים זכו להיפגש עם רמי"ם ומורים שהגיעו לימים אלו, יצאו לשחק ולהתגבש וב"ה קיבלו ארוחת צהריים מפנקת. תודה לה' יתברך על הטוב שעושה עם ישיבתנו יום יום ושעה ושעה. ב"ה יש שם טוב לישיבה ולכן מגיעים בימים אלו מאות תלמידים. תודה רבה לרב דני אדלר היקר על ארגון הימים הללו. הפידבקים הרבים שקיבלתי היום ואתמול מעידים שהבנים נהנו מאוד מיום הגיבוש. ועתה עוברים לשלב הבא בקליטת המחזור הבא לישיבה.

לבנים היקרים מאוד והוריהם, שלום וברכה.

מה היה השבוע ומה יהיה בישיבתנו ???

צו 8" - לימוד תורה בחופש חנוכה. ב"ה עשרות תלמידים נענו לבקשתי, "א"א להפסיק את לימוד התורה בישיבה בתקופת מלחמה", והגיעו בימים ראשון ושני השבוע ללימוד תורה בישיבה. הבנים הגיעו לתפילת שחרית, קיבלו מנה חמה ומתוקה ולמדו 2 שיעורים. הראשון - מסכת שבת, סוגיית חנוכה ושיעור נוסף בהלכה ובאגדה בנושא חנוכה. בשעות הצהריים הבנים חזרו לבתיהם. ברצוני לציין לשבח אדיר את הבנים שהגיעו ללימוד תורה ולרמי"ם המדהימים שהגיעו ללמד בימים אלו. אשרי הישיבה שיש בה רמי"ם כאלו ובנים יקרים כאלו. בע"ה נמשיך אי"ה לאחר חנוכה להפיץ את האור הגדול שקיים בישיבתנו - "כי נר מצווה ותורה אור" - לימוד והפצת תורה בישיבה

אזכרה למו"ר הרב חיים דרוקמן זצ"ל, שנתיים לפטירתו.

נציגות של רמי"ם ותלמידים תצא אי"ה ביום שני הקרוב לאזכרה של מו"ר הרב דרוקמן שנפטר לפני שנתיים לבית הקברות בבארות יצחק. לאחר האזכרה בבית הקברות נצא לביתו של הרב בישוב אור עציון, נשמע על הרב מילדיו ומחתנו שכיום משמש כראש הישיבה באור עציון. לאחר הסיום בבית הרב נצא לאזכרה השנתית בישיבת אור עציון. וזה המקום לספר מעט על פועליו הרבים של הרב בחייו, ומי היה הרב דרוקמן בשבילנו.

מי היה מו"ר הרב חיים דרוקמן זצ"ל ???

הרב דרוקמן נולד בחשוון תרצ"ג (1933) ולפני חודש חגג 90. בשנים האחרונות הוא כונה "זקן רבני הציונות הדתית", וכדברי הגמ' (קידושין לב), 'זק"ן' = זה קנה חכמה', ואף במונח זה, של פירוש חז"ל למונח, התואר היה ראוי לו ביותר.

הרב היה אהוב ומקובל על הכול, כי הייתה בו אהבת אדם ואהבת ישראל אמתיים. הרב היה איש אמת, שתוכו כברו. הוא הביע את דעתו ללא מורא אך בנעימות וברוחב דעת, לאור התורה שבנה בתוכו, ולאורה הדריך רבים במשעולי החיים. אולי זו הסיבה שהוא היה מקובל בכל גווני עולם התורה הציוני-דתי ואף במעגלים רחבים מחוצה לו.

רבים מספרים כיצד הרב היה משיב בחום לכל אדם; כיצד גדול בתורה יושב בנחת עם קומונרית או מדריך כדי להשיב לשאלותיהם, מייד אחר כך יושב עם הרמטכ"ל, לאחר מכן מעביר שיעור לתלמידים, לאחר מכן נפגש עם שר בכיר ולאחר מכן משיב בטלפון לשליח שנמצא בחו"ל ותוהה על יחסו ליהודים מתבוללים. לאחר מכן מכנס בביתו דיון על נושא חשוב ביותר ואז שוב מייעץ בנחת לשני תלמידים שמתלבטים בנושא פעוט. כך, יום אחרי יום, שנה אחרי שנה.

הרב היה איש משפחה, שהנהיג משפחה גדולה ושורשית, ובה בעת עסק בכל: ראש ישיבת ההסדר באור עציון, ראש הישיבה התיכונית באור עציון, יו"ר מרכז ישיבות בני עקיבא המכוון באופן פעיל את דרכם של עשרות מוסדות חינוך ושל הרשת כולה, וחבר פעיל בהנהלה הארצית של תנועת בני עקיבא במשך למעלה מ-70 שנה. הרב היה דמות מרכזית באיגוד ישיבות ההסדר, מכוון ומורה דרך לאישי ציבור רבים ולפוליטיקאים רבים.

חבר כנסת בעבר, חתן פרס ישראל, מחברם של ספרי קודש רבים, ראש מערך הגיור של מדינת ישראל ועוד. הוא היה חתן פרס ירושלים, ד"ר לשם כבוד ומנהיג ציבור שרבים ינקו מגישתו הבריאה והרחבה, המאמינה בעם ישראל ובמדינתו, באדם ובחינוך, והכל מתוך תורה גדולה ומאירה. לא בכדי שמו הפרטי השני היה: מאיר.

ומחשבה אישית אחת מההלוויה, בה השתתפו לדעת גורמי המקצוע כשישים אלף איש. בהלוויה השתתפו אלפי בני נוער. היא לא התקיימה ביום לימודים, בו אמרו להם לוותר על שיעור זה או אחר, אלא ביום חופש. הם הגיעו, בהמוניהם, מבתיהם. ובהגעתם למדנו מקצת כוחו של הרב. **עם ישראל חי.**

חיים שניתנו במתנה

הרב סיפר לראשי הישיבות מספר פעמים את סיפוריו המיוחדים. הרב נהג לספר שהוא ניצל בנס **ארבע פעמים**: ראשית, בילדותו, עת התחבא בחפירה מתחת לבית בזמן שהנאצים ערכו חיפוש בתוך הבית; שנית, כשמשפחתו והוא חצו בבריתם את הנהר צ'רמוש (באוקראינה) – המים הגיעו להם עד פיהם והם היו בטוחים שהם עומדים לטבוע, ושלישית, עת אוניית מעפילים ('מפקורה') עליה היו אמורים לעלות אך הדבר לא התאפשר, טובעה (וראו בספר 'הנני בעמ' 33). בהמשך, אירע לו נס רביעי: פיגוע ירי בו ניסו לרצוח את הרב. בפיגוע נרצח נהגו, אפי איובי הי"ד והרב נפצע.

על אלו נהג הרב לומר: "חיים שניתנו במתנה, בנס, צריכים לעשות איתם משהו משמעותי". וכפי שאמר הרב בפשטות לא מזמן, באירוע לכבוד יום הולדתו ה-90: "אני פה מפני שאני צריך לעשות טוב לעם ישראל".

נס נוסף - פעם אחת ישבנו אצל הרב ביום השואה, והוא סיפר לנו שהוא פתאום קלט שבמובן מסוים, היה לו עוד נס. באונייה בדרך לארץ הוא התחבר למשפחה חסידיית חרדית, ולאחר הגעתו ארצה הוא חשב ללכת ללמוד תורה בעולם החרדי. אך ברגע האחרון נזכרו הפקידים במקום שיש לו בארץ דודה, והחליטו שהיא תבחר את מוסד הלימודים שלו. היא שלחה אותו ללמוד בדרכה של הציונות הדתית. הרב אמר שמבחינתו זה נס, כי כך זכה להתחבר לתורתו של הרב קוק זצ"ל וללמוד את מה שהוא כינה 'התורה השלמה' ואנו השבנו, בחיך, שלא הוא זכה בנס אלא אנחנו, כי כך אנחנו זכינו בו ובתורתו.

הרהורי סיום יש שאמרו שאורו של הרב 'חיים מאיר', נקרא לעולם העליון ביום שמיני של חנוכה, עת כל אורות החנוכה בשיאם. אחרים אמרו שאורו של הרב כבה בעולם הזה, אחרי שכבו סופית נרות חנוכה השנה. במובן מסוים, שניהם צודקים, על כל הנמשלים ששני דימויים אלו מעלים.

4

שה' יתברך לוקח אליו אור גדול כזה, כשהוא לוקח אליו מנהיג ציבור גדול, שמשפיע בצורה כה משמעותית על הציבור ועל המדינה כולה, נותרים כולנו עם שיעורי בית. להשתדל, בעזרתו יתברך, לפעול ולעשות, כל אחד בדרכו ובתחומו, כדי להוסיף אור. לאמץ משהו קטן מתכונותיו כדי להוסיף אור. הכול מתוך תפילה שיחדיו נשלים קצת את האור החסר, ונמשיך את אורות חייו.

לקראת עשרה בטבת בישיבה. בשבוע הבא יתקיים יום הקדיש הכללי. יום הקדיש יתקיים ביום שישי הבא. עם ישראל מציין ביום י' טבת את תחילת המצור על ירושלים שהוביל לחורבן בית המקדש ואת יום הקדיש הכללי לזכר בני עמנו שנרצחו בשואה. **ישיבתנו - כהרגלה שנים רבות, תצא גם השנה לסמינריונים בנושא השואה במכוני שואה מגוונים על מנת להבין מעט מה קרה בימי השואה.** הישיבה משקיעה סכומים נכבדים בימים אלו כדי שכל

תלמיד בישיבה יבין וידע מהי חובתנו לארצנו, מה היה ומה אנחנו צריכים לעשות כעת. אנו משתדלים מאוד שבנינו יצאו למכוני השואה במשך כל תקופת לימודם בישיבה, על מנת להבין ולהפנים מעט מהנושא המורכב ובעל החשיבות העצומה שאין דומה לו בכל תולדות האנושות. הבנים מבינים לאחר הסיוורים הרבים במשך השנים במכוני השואה וכיתות י"ב שיוצאים לפולין, שאנחנו חוליה חשובה בשרשרת הדורות ואחריותנו עצומה לדאוג לעמנו ולהעביר את המסרים החשובים לדורות הבאים.

להיכן בנינו יצאו בשבוע וחצי הבאים ???

כיתות ז'- יישארו בישיבה ויקבלו סמינריון ממדריכי "שם עולם" בכפר הרוא"ה.

כיתות ח' - יצאו למכון השואה בניר גלים.

כיתות ט'- י' - יצאו למכון השואה ה-"שם עולם" בכפר הרוא"ה.

כיתות י"א - יצאו למכון השואה משואה.

כיתות י"ב - יצאו ליד ושם בירושלים.

הכנה לצו ראשון בצה"ל לבני י"א. ביום שני ו' טבת יקבלו בני י"א הדרכה מדוקדקת ע"י צה"ל לקראת צו ראשון. אנו מאחלים הצלחה רבה לבני י"א היקרים.

חזרה ללימודים משמעותיים לאחר החנוכה. עומדים אנו בתחילת מסע של 3 חודשים עד לחופשת הפסח, וזוהי בעצם התקופה המשמעותית ביותר במהלך השנה. בתקופה זו נלמד קשה, נצא עם כיתות י', י"ב לטיולים שנתיים, למסע ישראלי בכתות י"א ולאירועים רבים ואיכותיים נוספים. בני כיתות י"א יצאו למסע ישראלי, ובני כיתות י"ב יצאו למסע לפולין. מצפים לנו גם מספר שבתות וסמינריונים למחזורים שונים. בעוד כחודש וחצי, ט"ו בשבט נצא לטיול המחצית המסורתית של הישיבה, ונחלק את תעודות המחצית הראשונה. **אני מבקש מכל התלמידים לאזור כוחות ולהשקיע מאוד בלימודים בתקופה זו.**

פרשת ויגש

בשיעוריי ובשיחותיי בישיבה, אני מקדיש זמן רב בנושאי אחדות ואהבה הדדית בישיבה, במשפחות, בעם ועוד.... בפרשת השבוע ניתן ללמוד מהי אחווה אמיתית, והייתי מבקש לכתוב בנושא זה.

אחווה אמיתית - מהי??

המפגש בין יהודה ליוסף מכה הדים בלב כל אחד מאתנו. יהודה סובב סחור סחור, משחזר בשיחתו עם יוסף את כל נפתולי המפגשים שלו ושל אחיו עם יוסף, ומנסה בכל כוחו לחפש את השער לליבו של יוסף.

בואו ונעבור יחד על שיחתו של יהודה עם יוסף :

תחילה מתאר יהודה את תמימותם של האחים אל מול עריצותו המוזרה של יוסף.

"אֲדֹנָי שָׂאֵל אֶת עֲבָדָיו לֵאמֹר הֲיֵשׁ לָכֶם אָב אוֹ אָח. וַנֹּאמֶר אֶל אֲדֹנָי יֵשׁ לָנוּ אָב זָקֵן וַיֵּלֶד זָקְנִים קָטָן וְאָחִיו מֵת וַיִּוָּתֵר הוּא לְבָדּוֹ לְאִמּוֹ וְאָבִיו אָהָבוּ. וַהֲאִמְרָ אֶל עֲבָדֶיךָ הוֹרְדָהוּ אֵלַי וְאֲשִׁימָה עֵינֵי עָלָיו".

יהודה איננו מזכיר כלל את טענתו של יוסף "מרגלים אתם, את ערוות הארץ באתם לראות", כי ברור ליהודה שיש כאן משהו נסתר מאחורי הדברים. הרי באמת איננו מרגלים וגם איננו גנבים, מדוע אם כן טוענים כנגדנו טענות מוזרות כאלו? לא התנהגותנו מעוררת חשד, אלא ההתקפה הפתאומית מצד שליט מצרים על משפחה תמימה שבאה לשבור אוכל... מה רוצים מאיתנו???

אך התמימות של האחים איננה שוברת את יוסף והוא נותר אדיש וחתום כמקודם. יהודה איננו מתיימש ופונה אל רגש הרחמים של יוסף, **שיחוס על האב הזקן שנותר בבית:**

"וַנֹּאמֶר אֶל אֲדֹנָי, לֹא יוּכַל הַנֶּשֶׁר לְעֹזֵב אֶת אָבִיו וְעֹזֵב אֶת אָבִיו וְמֵת... וְקָרְהוּ אֶסּוֹן, וְהוֹרְדָתֶם אֶת שִׁיבְתִי בְרָעָה שְׂאֵלָה... וְהָיָה כְּרֵאוֹתוֹ כִּי אֵין הַנֶּשֶׁר – וְמֵת, וְהוֹרִידוּ עֲבָדֶיךָ אֶת שִׁיבְתִי עֲבָדֶיךָ אָבִינוּ בְּיָגוֹן שְׂאֵלָה".

אך גם מול יגונו הכבד של האב שעומד לאבד את בנו האהוב, לא מתרכז יוסף. ניתן לשער שיוסף אומר בליבו – האם כאשר מכרתם אותי לעבד עולם חסתם על אביכם הזקן וניסיתם למנוע ממנו את האבל הכבד ??????

6

וכאן מגיע יהודה לחלק האחרון של נאומו:

"כִּי עֲבָדְךָ עָרַב אֶת הַנְּעָר מֵעַם אָבִי לֵאמֹר: אִם לֹא אָבִיאֲנִי אֵלֶיךָ וְחָטְאתִי לְאָבִי כָּל הַיָּמִים. וְעַתָּה יָשָׁב נָא עֲבָדְךָ תַּחַת הַנְּעָר עֶבֶד לְאֲדֹנָי וְהַנְּעָר יַעַל עִם אָחִיו. כִּי אִיךָ אֶעֱלֶה אֶל אָבִי וְהַנְּעָר אֵינְנִי אִתִּי, פֶּן אֶרְאֶה בְּרַע אֲשֶׁר יִמָּצֵא אֶת אָבִי".

עבדך ערב את הנער, קיבלתי על עצמי אחריות מלאה לכל מה שיקרה לבנימין; ולמעלה מזה – ערבותי לו, קיבלתי ערבות והתחייבות שכל מה שעלול לקרות לו אקבל על עצמי במקומו; ולא זו בלבד, אלא שהתחוללה אחווה בינינו, **התערבנו זה בזה ונהיינו ליישות אחת, לאחים של ממש, ולכן אני מוכן להחליף את הנער ולשבת בבית הסוהר.**

כאשר שומע יוסף את המילים הללו – **"כי עבדך ערב את הנער"**, אז, ממש באותה שנייה נאמר בפסוק: "ולא יכל יוסף להתאפק לכל הנצבים עליו, ויקרא: הוציאו כל איש מעלי. ולא עמד איש אתו בהתודע יוסף אל אחיו".

מה ששבר את קשיחותו של יוסף היתה הערבות ההדדית שבין יהודה לבין בנימין. הערבות הזו היא שהכניעה גם את יעקב, שהסכים לבסוף להוריד את בנימין עם האחים, רק בזכות הבטחתו של יהודה "אנוכי אערבנו" – העירוב הוא חיבור מלא ושלם, שבו אנו הופכים להיות גוף אחד, יישות אחת, וכפי שלא יעלה על הדעת שאני אתנתק מהחצי השני שלי, כך ברור שאין אני מתנתק מזולתי הערב לי.

"כל ישראל ערבים זה בזה" (ספרא ויקרא כו, לז; סנהדרין כז, ב; ועוד) – הערבות באה לידי ביטוי בראש ובראשונה בכך שכל אחד ואחד מישראל נענש גם על עוונות הזולת: **"וכשלו איש באחיו – איש בעוון אחיו, שכל ישראל ערבים זה בזה"** (שם); אולם ערבות זו נובעת מכך שכל ישראל ערבים זה בזה ממש – מעורבים ומשולבים זה בזה, כנשמה אחת בגופות מחולקים (לשון בעל התניא, פרק לב). בירושלמי במסכת נדרים (פרק ט הלכה ד') הביאה הגמרא את המשל המפורסם על הפסוק "לא תיקום ולא תיטור את בני עמך" – "היך עבידא? [=איך עושה?]) הוה מקטע קופד [=היה חותך בשר] ומחת סכינא לידי [=וחתכה הסכין את ידו האחת], תחזור ותמחי לידיה?" [תחזור היד הפגועה ותפגע ביד האוחזת בסכין?]

מייד לאחר משל זה מביא הירושלמי את דברי ר' עקיבא הידועים: **"ואהבת**

לרעך כמוך (ויקרא יט). רבי עקיבא אומר זהו כלל גדול

בתורה". רק מתוך הבנה זו של ערבות ניתן להבין את המושג

של "ואהבת לרעך כמוך" – וכי כיצד יכול אדם להתעלות מעל

האגואיסיטיות והאינטרסים הצרים שלו ולאהוב את

חברו **ממש כמוהו?** רק על ידי ההבנה שרעך איננו

אחר, **אלא חלק ממך**, רק על ידי הבנה זו ניתן לחוש

אהבה אמיתית לזולת, ממש כמוך.

חסידיים מספרים על הרבה מקוצק, שיצא פעם אחת מחדרו שבו היה מסתגר רוב הזמן ולומד תורה, ונשא את דבריו בלשון הזו: **"ואהבת לרעך כמוך"**. **כמוך?! כמוך!** וחזר לחדרו מבלי לפרש דבר. כדרכם של הדיבורים הסתומים, הם סובלים פירושים הרבה... ובכל זאת אחד הפירושים שניתנים לדברי הרבה מקוצק, מבוסס על הרעיון שבו אנו עוסקים: **"כמוך?!"** וכי ניתן לאהוב אדם אחר כמוך???

והתשובה היא **"כמוך !!!"** – רק כאשר אתה מבין שהאדם האחר איננו אחר כלל, אלא הוא כמוך ממש, האני שלך כולל גם אותו, אזי אתה יכול להרגיש כלפיו אהבה כמוך ממש, וצרכיו ורצונותיו ועולם הערכים שלו הם חלק ממך ואתה לוקח גם אותם בחשבון.

מי שמעלה על דעתו להתנתק מעם ישראל מתנתק מהנצח, מתנתק מהחיים! ממילא, מלמד אותנו הרב קוק זצ"ל, אין כל אפשרות להתנתקות אמיתית בתוך חלקי עם ישראל: **"אין קץ לרעות הגשמיות והרוחניות של התפרדות האומה לחלקים, אע"פ שפירוד גמור, כהעולה על לב המנתחים באכזריות, אי אפשר הוא והיה לא יהיה...."** (אורות התחייה כ).

כולנו ערבים זה בזה, אם נחפוץ בכך ואם לאו; אלא שאם נתכחש לערבות ההדדית הזו אנו גוזרים על עצמינו עוד שנים ארוכות של מחדלים, של גזירות רעות, של מלחמת אחים חלילה; ואילו רק הצהרת ערבות מלאה שנצהיר קודם כל לעצמנו, תביא אותנו להוביל את עם ישראל למחוזות טובים יותר.

רק כשיוסף שומע מילים אלו מיהודה, רק אז - "ולא יכול יוסף להתאפק....." סגירת המעגל ע"י יוסף נעשית בסיומו של אותו מפגש עם וידוי של יוסף – **"ויאמר יוסף אל אחיו אני יוסף העוד אבי חי.....ועתה לא אתם שלחתם אותי הנה כי האלוקים"**.

אור החיים הקדוש אומר כך: "אני יוסף אחיכם מתנהג עמכם במידת האחוה וכאילו לא היה הדבר ההוא". יוסף שחוה על בשרו מהו חסרון אחווה במכירתו, מוחל לאחיו לחלוטין ומבין שהכול היה מכון מלמעלה.

כל המטרה של ירידתו של יוסף למצרים הייתה כדי ללמד את האחים – אחווה אמיתית מהי!!
מה אנו צריכים ללמוד מדברים חשובים אלו בימים אלו???

פרשה זו באה ללמד אותנו שבעם ישראל האחדות והערבות יהיו הבסיס לאומתנו. רק כשנהיה "ערבים זה בזה", נצליח בע"ה ונוכל להיות גאים באומתנו. ואם התחלתי את המידעון בדברים על הרב דרוקמן זצ"ל, אני יכול לומר שהמשנה החינוכית של הרב הייתה – אהבה ואחוה בכל חלקי עם ישראל, זהו התנאי לשלמות העם לנצח נצחים. בע"ה מידת האחוה השלמה תשרה בנו- כולנו, בני הישיבה היקרים ועם ישראל כולו, ואז אי"ה נזכה לביאת המשיח במהרה בימינו.

**יום עשרה בטבת שיחול השבוע ביום שישי הבא
מהו יום עשרה בטבת??**

יום זה מציין את תחילת המצור על ירושלים, הגולים החליטו לקבוע יום צום וזיכרון דווקא בעקבות

תחילת המצור על ירושלים משום, שהעם הוכה בתדהמה נוכח המצור וכך ניתן לדייק מתגובתו של יחזקאל: 'וַיְהִי דְבַר ה' אֵלַי בַּשָּׁנָה הַתְּשִׁיעִית בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי בְּעֶשְׂרֵי לַחֹדֶשׁ לֵאמֹר. בֶּן אָדָם כָּתֹב לְךָ אֶת שֵׁם הַיּוֹם אֶת עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה סִמּוֹן מִלֶּךְ בְּבֹל אֶל יְרוּשָׁלַם בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה'. (יחזקאל כדב,)

שלוש פעמים חוזרת בפסוק המילה 'היום', להדגיש את עוצמת התדהמה. בני יהודה סברו, שחורבן ירושלים לא יתרחש ואף מנסים להתעלם מכך בעת פלישתו של נבוכדנאצר לארץ ישראל.

תחושת העם מנוסחת היטב על ידי ירמיהו: (ז, א-טו): כֹּה אָמַר ה' צַדִּיק-בְּאוֹת אֶ-לֹהֵי יִשְׂרָאֵל הֵיטִיבוּ דַרְכֵיכֶם וּמַעַלְלֵיכֶם וְאַשְׁכְּנָה אֶתְכֶם בַּמָּקוֹם הַזֶּה. אֲל תִּבְטְחוּ לָכֶם אֶל דְּבַרֵי הַשִּׁקָּר לֵאמֹר הֵיכַל ה' הֵיכַל ה' הֵיכַל ה' הִמָּה... הִנֵּה אַתֶּם בֹּטְחִים לָכֶם עַל דְּבַרֵי הַשִּׁקָּר לְבַלְתִּי הוֹעִיל. ירמיהו בא לעם ומנפץ את אשלייתם. הוא מתריע מפני התנהגות בלתי מוסרית. אולם גם בהגיע היום, מתקשה יחזקאל לקלוט את המתרחש, ולכן היה צורך, שה' יתברך ידגיש בפניו שוב ושוב שזאת המציאות.

הרבנות הראשית קבעה את יום הקדיש הכללי בעשרה בטבת. ביום זה אנו זוכרים את החורבן ואת השואה הנוראית אולם אסור להתעלם מהאטמוספירה, שליוותה את העם ערב החורבן והשואה. כשם שהעם לא האמין שחורבן ירושלים יתרחש כך מי האמין שמעשה הנבילה של הריגת יהודים יתרחש!?

ביום זה יש לערוך חשבון נפש ולהילחם באדישות ולהיות רגישים ואכפתיים כלפי מציאות בלתי נסבלת. **יום הקדיש הכללי ועשרה בטבת הם ימים, שאנו מזהרים מסכנותיה של האדישות הערכית והמוסרית, שעלולה לגרום חלילה לחורבן. לזכור את דמותו המופלאה של חושים בן דן שידע לזעוק זעקה בשעה שכולם היו אדישים ואף אם לא תמיד הזעקה נשמעת היא חשובה מצד טהרתה, שכן היא נובעת מכנות והיא נקייה מכל השפעה פוליטית.**

מהו המסר ???

בד"כ שקורה משהו במשפחה, בקהילה, בעם ישראל, כל אחד מטיל את האחריות על השני. המסר המרכזי ממה שראינו הוא, שחייבים לנפץ את האדישות את הסיסמא ששגורה על ידנו – 'סמוך על סמוך'. עשרה בטבת הוא יום מתאים לחשבון נפש גם בתחום זה שאסור לנו להיות אדישים. במיוחד בתקופת המלחמה שעדיין ממשיכה בגזרות שונות, אנו צריכים לקחת אחריות על הדברים שביכולותינו לעשות. אנו לא יכולים לצאת עם חיילי צה"ל ולהילחם, אך אנו כן יכולים להרבות בתפילות ולימוד תורה למען שלום חיילינו, הצלחתם, רפואת פצועי צה"ל וחזרתם המהירה של החטופים הביתה.

**שבת שלום ומבורך, גאה בכם מאוד
בשורות טובות לכולנו
אוהבכם ומוקירכם
שרגא פרוכטר – ראש הישיבה**

